

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu:

Návrh Programu Slovensko 2021 – 2027

Predkladateľ:

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Nepredkladá sa návrh regulácie ale hlavný programový dokument pre podporu hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja, ktorým je Návrh Programu Slovensko 2021 – 2027.

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	0	0
Spolu = A+B+C+D	0	0
z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ</i>	0	0
VÝPOČET mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov	IN	OUT
G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F	0	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahraďte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

K predkladanému materiálu Návrh Programu Slovensko 2021 – 2027 (ďalej len „návrh programu“) sa uskutočnili v dňoch 12. mája 2022, 19. mája 2022 a 3. júna 2022 v priestoroch MIRRI SR pracovné stretnutia so zástupcami hlavných záujmových združení a zväzov podnikateľských subjektov SR. Konkrétne sa týchto konzultácii zúčastnili zástupcovia AZZZ SR, APZD, RÚZ SR a Klubu 500. Hlavné okruhy pripomienok k návrhu programu sa týkali podpory vedy, výskumu a inovácií, ďalej podpory podnikateľských subjektov, využívania obnoviteľných zdrojov energie namiesto fosílného a tuhého paliva, ako aj celkového objemu pridelenej alokácie na podporu podnikateľov v rámci Fondu spravodlivej transformácie. Požiadavky na aktualizáciu návrhu programu v rámci jednotlivých špecifických cieľov boli zamerané na vedu, výskum a inovácie, ako aj na rozvoj zručností. Na základe dohody so zástupcami podnikateľských subjektov sa zúžil rozsah aktivít pre potreby domén SK RIS3 2021+, ako aj presunuli dve aktivity (nadpodnikové vzdelávacie centrá, centrá excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy) do cieľa 4 Sociálnejšia Európa politiky súdržnosti. Dôležité boli aj opatrenia zamerané na podporu oblastí informatizácie a digitálnej transformácie.

V rámci cieľa 1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa politiky súdržnosti sa pripomienky podnikateľských subjektov zamerali na výskumno-vývojovú infraštruktúru. V zmysle záverov diskusie bude výskumno-vývojová infraštruktúra zabezpečená štandardnými nástrojmi riadenia VVaI a časti Programu Slovensko 2021 - 2027 pre VVaI. Participatívny proces bude okrem iného obsahovať účasť zástupcov podnikateľského sektora na procese schvaľovania hodnotiacich a výberových kritérií pre projekty VVaI v rámci Monitorovacieho výboru, ako aj vytvorením priestoru pre podnikateľský sektor v procese prípravy výziev pre projekty VVaI. Odplatné využívanie výskumnej infraštruktúry podnikateľskými subjektami pre potreby priemyslu bude taktiež základom úspešného riadenia zdrojov v rámci tohto cieľa politiky. Úzka spolupráca medzi riadiacim orgánom, sprostredkovateľskými orgánmi a

zástupcami podnikateľského sektora v súvislosti s aplikovaním pravidiel štátnej pomoci bude taktiež kľúčová. Realizácia výskumno-vývojových a inovačných aktivít v podnikoch, a to v každom stupni inovačného reťazca za účelom zavedenia dosiahnutej inovácie do produkčného procesu a ochrany práv duševného vlastníctva, vrátane nefinančnej a voucherovej podpory, bude v tomto celi podporená rovnako, ako aj spolupráca univerzít a VŠ so súkromným sektorom pri zavádzaní inovácii (produktových aj procesných). Zároveň bolo výsledkom diskusie so zástupcami podnikateľov akceptovanie zapracovania širšej integrácie existujúcich technológií inteligentného priemyslu 4.0 do praxe v podnikoch. Za účelom podpory sociálneho dialógu bude ponechaný národný projekt iba na členov tripartity (sociálny partner je definovaný zákonom o tripartite). Požiadavka podnikateľských subjektov na navýšenie alokácie pre podporu podnikov (v rámci cieľa 1 na SMEs alebo cieľa 2 na OZE) nebola akceptovaná. V súčasnosti sa nebude táto alokácia navyšovať (do budúceho obdobia sa bude vyhodnocovať pokrok na základe zmluvy o delegovaní právomocí na SO/RO a až následne bude môcť byť počas obdobia 2021 – 2027 navýšená alokácia na SMEs).

V rámci cieľa 2 Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa politiky súdržnosti sa pripomienky podnikateľských subjektov zamerali hlavne na oblasti, týkajúce sa podpory inštalácie bezemisných zariadení (zvýhodnené budú domácnosti vykurojúce tuhým palivom) a systémov CZT, za účelom zníženia emisie skleníkových plynov, vrátane emisií metánu z biologicky rozložiteľných odpadov, ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam") bude zameraná na výmenu kotlov na tuhé palivo za zariadenia OZE v bytových a verejných budovách.

V rámci cieľa 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa politiky súdržnosti sa pripomienky podnikateľských subjektov sústredili na zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie (predovšetkým podpora uchádzačov o zamestnanie (UoZ), avšak s ohľadom na finančné zdroje nebude možné podporiť všetkých UoZ). Podpora bude zameraná najmä na znevýhodnených UoZ predovšetkým do 30 rokov, a to v rámci priority Záruka pre mladých.

V rámci Fondu spravodlivej transformácie sa pripomienky podnikateľských subjektov sústredili na opatrenia, týkajúce sa zlepšenia sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny vo všetkých regiónoch, a to predovšetkým z pohľadu investícií do sociálnej infraštruktúry a posilnenia kapacít organizácií, poskytujúcich sociálne služby na zmiernenie negatívnych dôsledkov postupného ukončenia ťažby uhlia a procesov dekarbonizácie.

Podporené budú aj riešenia, ktoré sú definované v rámci programu Horizont Európa (predpoklad pre následné zvýšenie účasti slovenských organizácií vo výzvach programu Horizont Európa).

Celkové vyhodnotenie zapracovania pripomienok podnikateľských subjektov, ktoré boli predložené k Návrhu Programu Slovensko 2021 – 2027 je súčasťou osobitnej tabuľky k vzneseným pripomienkam v rámci medzirezortného pripomienkového konania, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou procesu schvaľovania návrhu programu do vlády SR.

Proces konzultácie so sociálno-ekonomickými partnermi, vrátane záujmových združení podnikateľských subjektov, k príprave Návrhu Programu Slovensko 2021 – 2027 prebiehal v predchádzajúcom období prostredníctvom zasadnutí pracovnej skupiny Partnerstvo pre politiku súdržnosti. Záznamy z procesu konzultácií sú uverejnené na nasledovnom webovom

sídle: <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/cko/politika-sudrznosti-eu/pracovne-skupiny/pracovna-skupina-partnerstvo-pre-politiku-sudrznosti/index.html>

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Predkladaný materiál pozitívne vplyva na zníženie bariér na trhu a na rozšírenie dostupnosti finančných prostriedkov pre podnikateľské subjekty. Financovanie investičných priorít SR, najmä prostredníctvom finančných nástrojov predstavuje udržateľnejší spôsob pomoci s menším negatívnym zásahom do trhu. Umožňuje poskytovať prostriedky opakovane za výhodnejších podmienok, ako sú trhové podmienky. Na rozdiel od nenávratnej formy pomoci dokážu finančné nástroje podporiť väčší počet investícií revolvingovým (opakujúcim sa) použitím zdrojov. Zlepšeniu efektivity implementácie finančných nástrojov napomôže využívanie kombinácie návratnej a nenávratnej formy pomoci v rámci jednej operácie. Finančné nástroje sa javia ako oveľa vhodnejšia forma podpory, najmä tých oblastí alebo hospodárskych aktivít, ktoré generujú príjem (napríklad úvery pre podnikateľov so zvýhodnenou úrokovou sadzbou alebo zníženou zábezpekou alebo PPP projekty na výstavbu a prevádzkovanie infraštruktúry s platbami za dostupnosť) alebo úsporu (napríklad v prípade zvyšovania energetickej efektívnosti budov, napr. formou garantovaných energetických služieb). Predpokladá sa tiež využívanie už vytvorených finančných nástrojov z programového obdobia 2014-2020.

Financovanie podnikateľského prostredia prostredníctvom finančných nástrojov zjednodušuje proces využívania fondov EÚ na obdobie 2021 – 2027. Konkrétne ide najmä o zjednodušenie z pohľadu administratívnej záťaže pre RO/SO (nie je potrebné realizovať písomné vyzvanie/výzvu, nepredkladá sa žiadosť o NFP, nevykonáva sa schvaľovanie a hodnotenie projektu); ľahšieho prístupu k finančným prostriedkom (vďaka tomu, že konečný prijímateľ má odbúranú veľkú časť eurofondovej byrokracie, dostáva finančné prostriedky priamo od súkromného finančného sprostredkovateľa (banka, investor); menšieho počtu verejných obstarávaní a využívania postupov mimo verejného obstarávania (prijímateľ ani koneční prijímatelia nemusia byť obstarávaní, v niektorých prípadoch je potrebné obstarávať finančných sprostredkovateľov); možnosti poskytovania kombinácie grantu a finančného nástroja v jednej operácii; obmedzenia kontrol na mieste zo strany riadiaceho orgánu; obmedzenia auditov vykonávaných orgánom auditu; ako aj zrušenia usmernení zo strany Európskej komisie, ktorá sa rozhodla prestať s ich vydávaním, keďže veľmi často zavádzali pravidlá nad rámec legislatívy EÚ.

Predkladaný materiál pozitívne ovplyvní cezhraničné investície. Výhodou finančných nástrojov je aj ich schopnosť pritiahnuť a zapojiť do financovania väčšie množstvo dodatočných súkromných alebo verejných zdrojov v rámci tzv. pákového efektu. Tieto dodatočné

prostriedky pochádzajú od medzinárodných finančných inštitúcií (ako napríklad Európskej investičnej banky, Európskej banky pre obnovu a rozvoj, Rozvojovej banky Rady Európy, Medzinárodná investičná banka a pod.) ale aj od súkromných subjektov pôsobiach na medzinárodnom finančnom trhu (napríklad komerčné banky, investičné fondy, fondy rizikového kapitálu). Vďaka zapojeniu dodatočných súkromných alebo verejných prostriedkov je možné multiplikovať finančný nástroj a dosiahnuť oveľa väčší objem prostriedkov, ako aj zvýšiť jeho účinok na trhu, ako pri použití grantov. Finančné nástroje vo väčšine svojich implementačných spôsobov počítajú so zapojením finančných sprostredkovateľov, ktorými sú komerčné banky alebo správcovia investičných fondov. Tieto súkromné spoločnosti prinesú svoje know-how, expertízu, skúsenosti a ľudské zdroje, ktoré využijú pri správe a vykonávaní finančných nástrojov financovaných z fondov EÚ. V oblasti cezhraničných investícií je tematický prienik Návrhu Programu Slovensko na obdobie 2021 - 2027 s Dunajskou stratégiou v prioritnej oblasti 7 Dunajskej stratégie, sústredenej na podporu podnikov v rámci tém SK RIS 3 2021+ a predpokladaného zapojenia vedecko-výskumných kapacít do riešenia aktuálnych výziev zeleného a digitálneho hospodárstva. Pozitívny príspevok predkladaného materiálu bude aj v rámci Prioritnej oblasti 8 (Konkurencieschopnosť) Dunajskej stratégie, a to konkrétne pri podpore klastrového ekosystému a vzniku platforiem podporujúcich zvyšovanie konkurencieschopnosti, ktoré budú zapojené do výskumno-vývojových a inovačných úloh a medzinárodných sietí, partnerstiev a projektov. Predkladaný materiál bude môcť rovnako prispievať aj k prioritnej oblasti 2 (Trvalo udržateľná energetika) Dunajskej stratégie, a to v oblasti podpory zeleného podnikania, zvyšovania environmentálnej výkonnosti podnikov a podpore prechodu na obehové hospodárstvo v MSP.

Návrh Programu Slovensko 2021 – 2027 pozitívne ovplyvňuje vedu, výskum a inovácie, keďže sa prostredníctvom osobitného opatrenia bude zabezpečovať rozvoj medzisektorovej spolupráce na Slovensku, ako aj zvýšenie miery zapojenia súkromného sektora do zmluvných spoluprác na využívanie výskumnej infraštruktúry súkromným sektorom a zvýšenie počtu grantových projektov a projektov zmluvného výskumu s účasťou súkromného sektora, v spolupráci so zapojením vysokých škôl a výskumných inštitúcií. Týmto opatrením sa podporí vytváranie partnerstiev pre rôzne typy projektov v prioritných oblastiach, ako aj zvýšenie produktivity, konkurencieschopnosti a inovačnej výkonnosti podnikov, ďalej stimulácia spolupráce výskumných inštitúcií a podnikov a zároveň posilnenie výdavkov podnikov do výskumu, vývoja a inovácií.

Prostredníctvom samostatného opatrenia Návrhu Programu Slovensko 2021 - 2027 sa bude osobitná podpora prostriedkov EÚ sústreďovať na stimuláciu rozvoja mikro, malých a stredných podnikov v rôznych sektoroch hospodárstva. Cieľom je tiež zvýšenie konkurencieschopnosti MSP zlepšením prístupu k financovaniu, vrátane na mieru šitých finančných nástrojov kapitálového financovania zameraného na podporu start-upov. Na investičnú podporu rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a na rozvoj inovatívnych malých a stredných podnikov sa predpokladá využitie finančných nástrojov. Finančné nástroje budú poskytnuté vo forme kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory malým a stredným podnikom s možnosťou kombinácie s grantovou formou v jednej operácii. Podporované budú začínajúce podniky, inkubátory a akcelerátory, ako aj ďalší rozvoj existujúcich spoločností. Cieľom podpory bude rozvoj podnikateľského sektora v SR. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude smerovaná na výdavky spojené s udržateľnosťou operácií podnikov, zefektívňovaním procesov podnikov, inováciou procesov,

služieb a produktov, nákupom nových alebo obnovou existujúcich hmotných ako aj nehmotných aktív, rozširovaním kapacít, či už osobných alebo materiálových a pod.

Prostredníctvom podpory aktivít, týkajúcich sa zavádzania inovácií (produktových aj procesných), prechodu na zelené a obehové hospodárstvo, rozvoja inovatívnych start-upov, zmierňovania dopadov neočakávaných krízových udalostí na MSP, ďalej podpory zeleného podnikania, zvyšovania environmentálnej výkonnosti podnikov a prechodu na obehové hospodárstvo, napr. prostredníctvom efektívnejšieho využívania zdrojov, rodinného podnikania a alternatívnych foriem podnikania, ako aj hodnotenia kvality podnikateľského prostredia a dopadov regulácií na MSP sa bude prispievať ku globálnemu cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☒ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☒ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) *sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;*
- b) *vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*

V prípade podpory prostredníctvom finančných nástrojov má predkladaný materiál pozitívny vplyv na zjednodušenie procesu poskytovania investícií podnikateľskému prostrediu. Z pohľadu grantovej (nenávratnej) formy podpory je však potrebné zniesť aj určitú negatívnu administratívnu záťaž v súvislosti so žiadosťami o poskytnutie štátnej pomoci. Príkladom je skutočnosť, že takáto žiadosť musí potvrdiť splnenie všetkých podmienok poskytnutia štátnej pomoci a doložiť relevantnú dokumentáciu preukazujúcu tvrdenia, že žiadateľ nie je podnikom v ťažkostiach. Následne musí koordinátor pomoci overiť túto skutočnosť, napr. vyplneným testom podniku v ťažkostiach.

- c) *regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- d) *iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.*